

ILOPISTE-YHTEISTYÖRAPORTTI

Ilopite-toiminta on osa Etäpalvelu Helmi Oy:n tuottamia palveluita ikäihmisille. Ilopite on kehitetty omaishoitajien arkea virkistämään ja helpottamaan sekä lisäämään heidän fyysistä hyvinvointiaan. Ilopite tarjoaa muun muassa virtuaalisia elämysmatkoja, virtuaalista jumpkaa, musiikkielämyksiä sekä tarinoita, joita omaishoitajat voivat hyödyntää arjessaan kotoa käsin. Ilopite aloitti myös virtuaalisen kahvilatoiminnan keväällä 2021, jonne omaishoitajat voivat kokoontua yhdessä. Ilopite-pilottiin emme saaneet omaishoitajia mukaan, joten mukana oli ikäihmisiä, jotka eivät toimineet omaishoitajana, mutta olivat kiinnostuneita Ilopiteestä. Tämän vuoksi tässä raportissa puhutaan pelkästään ikäihmisistä, joita pilotointiin osallistui viisi.

WinNovan lähihoitaja-koulutuksen ikääntyneiden kuntoutujien osaamisalaopiskelijoiden kanssa toteutimme helmi-toukokuussa 2021 Ilopite-verkkomateriaalin pilotoinnin ikäihmisten hyvinvoinnin parantamiseksi. Etäpalvelu Helmi Oy:n tuottamassa Ilopite-palvelun pilotoinnissa oli tarkoituksena selvittää, miten etäyhteyksien avulla voidaan tukea ikäihmisten hyvinvointia virtuaalisten elämyksien kautta? Mistä sisällöstä ikäihmiset pitäisivät sekä miten he kokevat Ilopiteen tuottamien sisältöjen omassa arjessaan?

Ikäihmisille luotiin tunnukset Ilopite-verkkomateriaaliin pilotoinnin ajaksi. Opiskelijat ohjasivat pienissä ryhmissä Ilopiteen sisällön käytössä ikäihmisiä videopuheluiden avulla. Koronan vuoksi lähetapaamiset opiskelijoiden ja ikäihmisten välillä eivät olleet mahdollisia. Opiskelijat kartoittivat aluksi ikäihmisten tilanteen kotoa, heidän toimintakykynsä tason sekä kiinnostuksen kohteet. Näiden tietojen perusteella opiskelijat ehdottivat ikäihmisille viikoittain uusia toimintoja Ilopiteen materiaalista. Näitä toimintoja ikäihmiset toteuttivat yhdessä opiskelijoiden kanssa tai yksin, kun heillä oli siihen sopiva hetki.

Ilopiteen pilotointi alkoi helmikuun 2021 puolella välissä pidetyllä infolla opiskelijoille. Silloin heille kerrottiin Ilopiteen toiminnan tarkoituksesta ja siitä, mitä heiltä odotettiin. Opiskelijat jaettiin pieniin ryhmiin ja ryhmät pitivät viikoittain yhteyttä ikäihmisiin pääsääntöisesti maanantaisin tai perjantaisin. Ikäihmisten omat aikataulut huomioitiin ja opiskelijat olivat yhteydessä myös muina ajankohtina, jos ne sopivat ikäihmisille paremmin. Opiskelijoiden ja ikäihmisten välisiä puheluita kertyi kaikkiaan seitsemän kertaa toukokuun alkuun 2021 asti.

Ensimmäisen puhelun aiheena opiskelijat kartoittivat ikäihmisten toiveita toiminnasta. Minkälaisia elämyksiä ikäihmiset halusivat virtuaalisesti kokea? Opiskelijat kartoittivat myös sitä, minkälainen ikäihmisten toimintakyky on? Ikäihmisten toiveet sekä mahdollisuudet elämyksien kokemiseen otettiin myös huomioon. Toiveena oli esimerkiksi, että elämykset olisivat jotain sekä omaishoitajan että hoidettava yhdessä kokemia. Opiskelijat ottivat myös selvää, onko omaishoitajilla käytössä tabletti tai tietokone ja miten hyvin he osaavat niitä käyttää? Tärkeää oli, että ikäihmisillä oli oma sähköpostiosoite ja tabletti tai kannettava tietokone, jonka avulla he pääsisivät Ilopiteen sivuille hyödyntämään Ilopiteen sisältöä.

Opiskelijat laativat ikäihmisten toiveiden mukaisesti viikoittain ohjelmaa Ilopiteen tarjonnan mukaan. He kertoivat omaishoitajille aiheet puhelimesta ja ohjasivat Ilopiteen käytössä.

Ikäihmisiltä pyydettiin lopuksi palautetta Ilopiteen käytöstä. He saivat kertoa kokemuksiaan Ilopiteen käytöstä, mistä pitivät ja mistä eivät. He kertoivat palautteissaan, että Ilopiteen aineisto oli helppo löytää ja sitä oli mukava käyttää. Osa muistiin liittyvistä muistipeleistä koettiin liian helpoksi (n=1). Ikäihmiset olivat keilleet kaikkia Ilopiteen tarjoamia elämyksiä (n=5). Elämykset liittyivät liikuntaan, musiikkiin, lauluun, luontoelämyksiin sekä muistiharjoituksiin. Ikäihmiset kokivat elämyksien tuovan iloa sekä omaan että hoidettavan arkeen varsinkin koronan aikana, jolloin sosiaalinen kanssakäyminen on ollut kovin vähäistä (=5). Ilopite-pilottiin osallistuminen oli maksutonta. Sen ikäihmiset kokivat mielekkääksi (n=5). Heiltä kysyttiin myös Ilopiteen hinnoittelusta ja he kokivat sen olevan liian kallis, jos siitä pitäisi maksaa itse (n=5).

Kaiken kaikkiaan Ilopite-pilotti koettiin merkitykselliseksi, niin opiskelijoiden kuin ikäihmistenkin näkökulmasta. Opiskelijat oppivat uuden keinon, millä tavoin asiakkaiden toimintakykyä voidaan ylläpitää ja saivat vuorovaikutustaitoihin lisää osaamista. Ikäihmiset kokivat myös opiskelijoiden puhelut mielekkäiksi ja he odottivat viikoittaisia puheluita. Etäyhteyksien avulla pidetty yhteys kehitti opiskelijoiden vuorovaikutusosaamista etäyhteyksien avulla toimimisessa. Lisäksi opiskelijat kokivat, että heidän osaamisensa ikäihmisten toimintakyvyn parantamisessa virtuaalisten sovellusten avulla laajeni ja he huomasivat, miten myös ikääntyvät ihmiset hallitsevat digitaalisten palveluiden hyödyntämisen. Ilopiteen kautta saimme tarjota ikäihmisille erilaisin tavoin mielekkäitä kokemuksia virtuaalisesti arjen keskellä.